

4 juni 2009

Till MVGs kontaktpersoner
Övriga kontaktpersoner m.fl. för kännedom

Informera dem hos er som arbetar med små avlopp samt miljöchefen om följande:

Naturvårdsverket har gått ut med ett brev till samtliga kommuners miljöchefer. Brevet (PM 2009-05-20) finns inkopierat nedan efter min signatur.
Redan till 17 juni vill alltså Naturvårdsverket ha in en intresseanmälan om deltagande i nationell tillsynskampanj om små avlopp 2010 - 2011.

Det kan därför vara bra för er att veta hur detta kan komma att stämma med MVGs verksamhetsplan 2010. Svaret är att säkert besked kan inte ges före styrgruppens sammanträde 9 juni. Avsikten är att man då ska besluta om VP 2010.
Men i det förslag som nu föreligger finns denna tillsynskampanj med som ett inslag i MVGs VP 2010, och där anges även att den ska fortsätta 2011.

Däremot fanns den inte med i enkäten om VP 2010, eftersom Naturvårdsverkets planer inte var kända då.

På [denna webbsida](#) finns information om arbetet med VP 2010. Där kommer också att läggas länk till VP 2010 när den fastställts. Det kommer alltså med all sannolikhet att ske före 17 juni.

Hälsningar

Lasse Lind

Lasse Lind
Projektledare Miljösamverkan Västra Götaland
Edsgatan 18 662 30 Åmål
Tel 0532-714 47, 070-37 87 439
lasse.lind@cirka.se

Miljösamverkan Västra Götaland - 49 gånger bättre tillsyn
www.miljosamverkan.se

Elisabet Höglund
Tel: 08-698 10 19
elisabet.hoglund
@naturvardsverket.se

PM
2009-05-20 Dnr 715-2150-09 Rt

Intresseanmälan - tillsynskampanj om enskilda avlopp 2010-2011

Under ett flertal år har kommuner efterfrågat mer tillsynsvägledning från Naturvårdsverket inom området enskilda avlopp. För att möta upp behovet planerar vi att genomföra en tillsynskampanj under 2010 och 2011. Syftet är att få fastighetsägare med dåliga avlopp att åtgärda dem. Vi hoppas att din kommun vill medverka i tillsynskampanjen.

Planera för deltagande

Tillsynskampanjen bygger på att kommuner vill delta. Vi vänder oss med detta brev till alla kommunala miljöchefer i Sverige. Vi vill nå er redan nu, eftersom vi vet att ni håller på med verksamhetsplaneringen för 2010. Vi kommer också att vända oss till länsstyrelser och andra aktörer, t.ex. Avloppsguiden. För att vi bättre ska kunna planera kampanjen, ber vi er att komma in med en intresseanmälan.

Intresseanmälan senast den 17 juni – svara även om ni bedömer att ni inte vill vara med!

Vi vill gärna ha er intresseanmälan före den 17 juni. Intresseanmälan är inte bindande utan ligger till grund för vår planering av kampanjen. Svara även om ni bedömer att ni inte vill vara med. Svara genom att klicka på följande länk:

[Till intresseanmälan](#)

Vad vinner ni på att delta?

Många kommuner har arbetat med enskilda avlopp under lång tid och slitit hårt med detta. Trots det finns det fortfarande många bristfälliga enskilda avlopp. De är så många att det är svårt att hinna med. Vi tror att det är möjligt att tillsammans öka åtgärdstakten. Genom den här kampanjen vill vi ge kommuner metodstöd, viss utbildning, färdiga mallar för informationsinsatser/pressmaterial, möjlighet till viss coaching, sprida goda exempel och skapa plattformar för samarbete mellan kommuner. Hur kampanjen är upplagd beskrivs längre ned.

Eventuellt möjligt med LOVA-bidrag för havsnära kommuner

Eventuellt kommer det att vara möjligt för havsnära kommuner att söka s.k. LOVA-bidrag (statligt bidrag till lokala vattenvårdsinsatser som förbättrar

havsmiljön) för viss del av kostnaden för att delta i tillsynskampanjen. Naturvårdsverket kommer att ta fram föreskrifter för LOVA under sommaren. Mer information kommer på Naturvårdsverkets webbplats.

Små avlopp – ingen skitsak

Totalt finns det i Sverige närmare en miljon enskilda avlopp, varav drygt 650 000 med vattentoalett. I storleksordningen 125 000 av dessa bedöms inte ha längre gående rening än slamavskiljning, vilket är uttryckligen förbjudet sedan 40 år tillbaka, om avloppsvattnet släpps ut i ett vattenområde.

”Åtgärda de värsta avloppen först.” står det i Aktionsplan för havsmiljön, som kom 2006. Vi vill därför i första hand rikta in kampanjen på enskilda avlopp med mycket bristfällig rening i områden med övergödningsproblematik, där enskilda avlopp står för en relativt stor del av påverkan. I många områden finns dock andra problem kopplade till enskilda avlopp, t.ex. problem med vattenkvaliteten på enskilda vattentäkter. Detta kan också vara en anledning att delta i kampanjen.

Tillsynskampanjens olika delar

Nedan beskrivs huvuddragen i kampanjen. En utförligare beskrivning av kampanjkonceptet återfinns i bilaga 1.

Kommunikation för att öka kunskapen hos fastighetsägarna

Många kommuner rapporterar om att kunskapen är låg hos fastighetsägare när det gäller lagkrav och godkända lösningar för avloppsrening. I kampanjen kommer vi därför att försöka öka kunskapen hos fastighetsägare med enskilda avlopp genom olika informationsinsatser via media (artiklar) och via intresseorganisationer.

Kommunikation för att få fastighetsägare att åtgärda sina avlopp

Vårt kampanjkoncept bygger på att miljökontoren arrangerar lokala möten för fastighetsägare med dåliga enskilda avlopp. Där har de möjlighet att träffa alla för dem relevanta aktörer (miljökontoret, leverantörer, politiker, ev. VA-huvudmannen, lantmäterifunktion m.fl.). Målet är att fler ska åtgärda sitt avlopp utan förelägganden. Att skattereduktion för hushållsnära tjänster (det som tidigare kallades ROT-avdrag) även omfattar enskilda avlopp på den egna tomten är en morot till fastighetsägarna.

Vilket stöd kan ni som kommun få genom kampanjen?

Inledningsvis kommer vi att hålla ett antal regionala seminarier som förberedelse inför kampanjen, och för att skapa en mötesplats för kommuner som vill samarbeta med varandra. Tillsynsarbetet i kommunen kommer sedan att drivas självständigt, eller i samarbete med andra kommuner. Vi kommer att använda webben som vår huvudkanal för kommunikation i kampanjen. Nedan återfinns en lista över det stöd som planeras:

- Informationsinsatser via media och intresseorganisationer.
- Möjlighet att ta stöd från en inspektörscoach för särskilt besvärliga fall.

- Utbildning/seminarier för kommuner och länsstyrelser.
- Lathund för områdesinventering (ej platsbesök) av enskilda avlopp.
- Eventuellt viss ytterligare vägledning om hög och normal skyddsnivå.
- Sammanställning av länkar till bra befintligt vägledningsmaterial till kommuner.
- Sammanställning av länkar till bra informationsmaterial till fastighetsägare, samt framtagande av visst nytt material.
- Möteskoncept och checklistor för att arrangera möte för fastighetsägare (Fas 4 nedan) samt tips på bra sätt att bjuda in till mötet.
- Sammanställning av länkar till bra handlägningsrutiner för prövning och information om vad som ska ingå i en tillståndsansökan (för att minska behovet att begära komplettering).
- Mallar för pressmeddelanden lokalt.
- Lathund för tillsyn via telefon.

Om man vill finns det faser i kampanjen som kan generera visst underlag till VA-planering i kommunen.

Mer information kommer

Mer information om kampanjen kommer efter sommaren. Har ni frågor innan dess kan ni vända er till Elisabet Höglund som är projektledare för kampanjen.

Välkomna att delta!

Bilaga 1 Beskrivning av kampanjkonceptet

Så här tänker vi oss att tillsynskampanjen genomförs:

Fas 1 Naturvårdsverket bjuder in kommuner och länsstyrelser

- Länsstyrelser och kommuner anmäler sitt deltagande (höst 2009)
- Rapportera läget på området (enkät) för att vi ska kunna bedöma resultatet av kampanjen. (jan 2010) (obligatoriskt för deltagande kommuner)

Fas 2 Naturvårdsverket skapar en plattform för lärande och samverkan för länsstyrelser och kommuner, och försöker samtidigt nå ut till fastighetsägare

- Utbildning för *länsstyrelser* (höst 2009) (NV) som vi hoppas ska finnas där som vägledningsstöd till kommuner
- Seminarier för *kommuner* regionalt med syfte att skapa mötesplats för samverkan, informera om tillsynsmetodiken i kampanjen och eventuella ställningstaganden (januari och februari 2010) (NV) (obligatoriskt)
- Informationsinsatser, i huvudsak genom att få in artiklar i media och via intresseorganisationer, med syfte att nå fastighetsägare med dåliga enskilda avlopp. (vår 2010) (NV)

Fas 3 Kommuner väljer eget lokalt kampanjupplägg

Vad ni som kommun gör i denna fas beror mycket på hur ni har arbetat med enskilda avlopp tidigare och hur ni vill angripa problemet.

- Inventering på områdesnivå (ej platsbesök) (vår 2010) (frivilligt)
- Bedöm om kommunalt ansvar enligt Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster kan föreligga. (frivilligt)
- Välj ett eller flera områden som ni vill fokusera kampanjen på, alternativt bestäm om ni hellre vill köra ett mer "öppet för alla"-koncept. (obligatoriskt)

Fas 4 Kommuner når ut till fastighetsägare

- Informationsinsatser lokalt (pressmeddelanden, information på olika sätt, t.ex. via avfallsfakturan till utvalda hushåll eller annat) (frivilligt)
- Möte för fastighetsägare med dåliga enskilda avlopp där man har möjlighet att träffa alla relevanta aktörer samtidigt (miljökontor, politiker, leverantörer, entreprenörer m.fl.) (obligatoriskt)
- Eventuellt följa upp de som uteblev från mötet (frivilligt)

Fas 5 Kommuner prövar avloppsreningsanläggningar

- Detta arbetar ni med i normala fall. Vi kommer att tillhandahålla visst ytterligare stöd för prövning, samt länkar till bra information och handläggningsrutiner för prövning.

Fas 6 Kommuner överväger tvingande åtgärder

- Bedömning om tvingande åtgärder ska genomföras och vilka dessa ska fokuseras på. (frivilligt)
- Ev. inventering och förelägganden. (frivilligt)

Fas 7 Naturvårdsverket följer upp kampanjen och ger återkoppling

- Rapportera resultat till Naturvårdsverket. (dec 2010, dec 2011) (obligatoriskt)
- Information om hur kampanjen gått totalt i landet (NV)
- Information lokalt om hur kampanjen gått respektive kommun (pressmeddelande).